

دانشگاه فرهنگیان
فصلنامه علمی-ترویجی آموزش پژوهی
سال چهارم، شماره شانزدهم، زمستان ۱۳۹۷

چگونه توانستم بی علاقگی و بی توجهی مهدی (فراگیر پایه ششم)
نسبت به انجام تکالیف را رفع نمایم: اقدام پژوهی

مریم شفیعی سروستانی^۱، حبیب کشاورز^۲

پذیرش: ۹۸/۱/۱۸

دریافت: ۹۷/۱۲/۵

چکیده

پژوهش حاضر به منظور رفع مشکل یکی از دانشآموزان پایه ششم دبستان شهید یاراحمدی روستای کارگاه شهرستان نی ریز صورت گرفته است. در این مطالعه به بررسی عدم توجه این فراگیر به انجام تکالیف، بی دقتی و کم کاری در تکالیف منزل، داشتن غیبت زیاد پرداخته شده است و هدف، هدایت دانشآموز جهت رفع این مشکلات و ایجاد علاقه در انجام تکلیف بوده است. پژوهش حاضر، پژوهش کیفی و از نوع اقدام پژوهی است. داده‌ها از طریق مشاهده، مصاحبه با والدین، جلسه با همکاران و جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی جمع‌آوری شد. در نتیجه جمع‌آوری اطلاعات، علت این امر تنبی و لجبازی دانشآموز تشخیص داده شد. در مرحله بعد راهکارهای مناسب (اصلاح رفتار والدین، عدم استفاده از جبر و زور در انجام تکالیف، ایجاد علاقه، تشویق پس از انجام مطلوب تکلیف و ...) در طول سال تحصیلی ۹۶-۹۷، ارائه شد. نتایج نشان داد دانشآموزی که در ابتدای سال از نظر انجام تکالیف در مدرسه و خانه دچار مشکل بود و همیشه بهانه می‌آورد و در این زمینه به طور مستمر رتبه «نیاز به تلاش» را در دفتر تکلیف یا پوشہ کار کسب می‌نمود، موفق به دریافت رتبه خوب تا قبل از تعطیلات نوروز گردید و بعد از تعطیلات به کسب رتبه بسیار خوب نائل شد.

کلید واژه‌ها: اقدام پژوهی، انجام تکلیف، بی علاقگی، تنبی، لجبازی.

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز، ایران.

۲. دانشجوی دکتری دانشگاه شیراز، ایران، نویسنده مسؤول، habib90um@yahoo.com

مقدمه

هر چند بیشتر یادگیری‌ها در مدرسه اتفاق می‌افتد، اما مقدار قابل توجهی از یادگیری هم در بیرون از آن رخ می‌دهد. تکلیف درسی نوعی یادگیری خارج از مدرسه است (شیرینگی و وکیلی، ۱۳۹۲). تکلیف درسی یکی از محبوب‌ترین و در عین حال، بحث برانگیزترین استراتژی‌های آموزشی است که تأثیر مثبتی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان می‌گذارد (روزاریو^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). از طرفی تکلیف دانش‌آموز پایه ابتدایی همواره به عنوان یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری یادگیری مطرح بوده و در هر دوره مناسب با نوع برداشت از یادگیری، شکل و نوع تکلیف نیز متفاوت بوده است (سیف، ۱۳۹۱).

در زمینه مدیریت تکالیف درسی، نحوه فراهم ساختن محیطی آرام و مناسب یکی از مشکلات موجود است (هو و وو، ۲۰۱۳). مسئله دیگر، به حواس‌پرتی‌های گوناگون مربوط است که اغلب در طول زمان انجام تکالیف، اتفاق می‌افتد. همچنین مسئله انگیزش پایین و حالت‌های هیجانی دانش‌آموزان در هنگام انجام تکالیف در مطالعاتی گزارش شده است (لثون^۲ و ریچاردز^۳، ۱۹۸۹). بنابراین تکلیف درسی اغلب به یک مسئله عاطفی تبدیل می‌شود که معمولاً دانش‌آموزان احساس می‌کنند نه تنها خودشان بلکه والدین و معلمان هم اذیت می‌شوند؛ تاحدی که گاهی انجام تکلیف متوقف یا کاملاً رها می‌شود (بگلی^۴، ۱۹۹۸). این که چگونه دانش‌آموزان وادار شوند تکلیف‌شان را انجام دهند یکی از مشکلات رفتاری معمول دانش‌آموزان است که معلمان در آن ناکام بوده‌اند (کیلن^۵، ۲۰۰۳). اهداف تکلیف درسی، اغلب به وسیله برنامه‌ریز درسی و معلمان تعیین می‌شود، اما به ندرت یک هدف واحد را دنبال می‌کند. کورنو^۶ (۲۰۰۰) هدف اصلی از ارائه تکلیف درسی را کمک به دانش‌آموز برای توسعه عادات صحیح مطالعه و راهبردهای مطلوب خودتنظیمی می‌داند.

لازم است دانش‌آموز ابتدایی پس از بازگشت از مدرسه برنامه‌ای منظم جهت انجام تکلیف و مطالعه دروس داشته باشد تا عادت به مطالعه و تلاش و پیگیری مستمر دروس پس از بازگشت از مدرسه از همین ابتدا در کودک شکل‌گیرد. همچنین انجام تکلیف با شور و علاقه در دلستگی و

1. Rosário
2. Xu, & Wu
3. Leone
4. Richards
5. Begley
6. Killoran
7. Corno

پشتکار دانش آموز، نه تنها در زمان تحصیل بلکه در سال‌های آتی و در زندگی فردی نیز مسلمًا نقش مهمی ایفا می‌کند.

در این پژوهش سعی شده با استفاده از روش اقدام‌پژوهی به بررسی مشکلاتِ فراغیر پایه ششم در زمینه انجام تکالیف پرداخته شود. همچنین اقدام‌پژوهی به هر فعالیتی گفته می‌شود که منجر به تبدیل وضع موجود به وضع مطلوب شود. اقدام‌پژوهی فرایندی است که در آن وضعیت آموزشی دانش آموزان به منظور بهبودِ یادگیری آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد. اقدام‌پژوهی در آموزش و پرورش، روش علمی حل مسائل و مشکلاتی است که کارورزان با آن در ارتباط هستند و هدف آن بهبود، رفع یا کاهش مشکلات است (قاسمی پویا، ۱۳۸۹).

با این تفاسیر، پژوهش حاضر بر اساس مراحل اقدام‌پژوهی مورد نظر قاسمی پویا (۱۳۸۹)، انجام می‌شود. مراحل پژوهش در عمل از دیدگاه قاسمی پویا، عبارتند از:

- مشخص کردن موضوع و عنوان پژوهش
- توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسأله
- گردآوری اطلاعات (شوahed ۱)
- تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها
- انتخاب راه جدید و نظارت بر آن
- اجرای طرح جدید و نظارت بر آن
- گردآوری اطلاعات (شوahed ۲)
- ارزیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن
- تجدید و اصلاح و نوشتگری و نتیجه‌گیری

توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسأله

این پژوهش در دبستان پسرانه «شهید یاراحمدی» در منطقه پشتکوه شهرستان نی‌ریز، انجام شده است. این مدرسه دارای ۶ کلاس و ۶ نفر آموزگار و ۳ نفر عوامل اجرایی می‌باشد. در این دبستان در هر پایه یک کلاس و تعداد دانش آموزان هر پایه به ترتیب پایه اول ۲۶ دانش آموز، پایه دوم ۲۱ دانش آموز، پایه سوم ۱۴ دانش آموز، پایه چهارم ۸ دانش آموز، پایه پنجم ۱۸ دانش آموز و پایه ششم ۱۵ دانش آموز می‌باشد که مشغول به یادگیری و آموزش هستند. برخی از کلاس‌ها فوق العاده کوچکند، مدرسه از امکانات بسیار خوبی برخوردار نیست و مشکلاتی در تهیه وسایل وجود دارد.

در این منطقه والدین اکثر دانشآموزان سواد چندانی نداشته و متأسفانه توانایی کمک به فرزندان خود در امر تحصیل را ندارند و بسیاری از خانواده‌ها از وضعیت مالی خوبی برخوردار نیستند. دانشآموز مورد نظر نیز از این امر مستثنی نیست.

«مهدی» پسری مهربان و تمیز است و سعی می‌کند با دوستاش به خوبی رفتار کند. ابراز احساسات را به خوبی بلد است و به راحتی با دیگران ارتباط برقرار می‌کند. مهدی دانشآموز متوسط و رو به ضعیف کلاس است و چون علاقه زیادی به انجام تکلیف ندارد زیاد غیبت می‌کند و همین امر باعث شده پیشرفت چندانی نداشته باشد. اما ظاهر و صحبت‌های دانشآموز، نشان می‌دهد که علاقه‌مند به پیشرفت است.

سینین پایین شالوده رفتار کودکان در آینده است. و هرچه بتوان بهتر به ایجاد عادت‌های صحیح و حذف رفتار ناشایست و نامطلوب کمک کرد، کودک در آینده با اعتماد به نفس و توانمندی بیشتری به انجام فعالیت در کلیه امور زندگی اش خواهد پرداخت. در نتیجه، کودک مسئولیت‌پذیری و مستقل شدن را می‌آموزد و بهتر می‌تواند تلاش کند تا پیشرفت کند و به کمال دست یابد. در این راستا، انجام تکالیف نوعی تمرین برای استقلال دانشآموز در تفکر و فعالیت و رسیدن به حد مطلوب است.

اکنون بازمی‌گردیم به دانشآموز موردنظر یعنی مهدی: من با مهدی آشنا شده بودم و باید به عنوان معلم که وظیفه آموختن وی را به‌عهده گرفته بودم، تلاش می‌کردم در مدت سال تحصیلی، مشکلات درسی او را به حداقل برسانم. از طرفی دیگر در کلاس با دانشآموزی رویرو بودم که به نظرم مستعد در یادگیری بود، اما متأسفانه تکالیفش را انجام نمی‌داد و همین امر باعث ضعف‌شدن در کلیه امور شده بود. به همین دلیل برآن شدم تا برای مرتفع شدن این معضل، با استفاده از منابع گوناگون و متنوع موجود، چاره‌ای بیندیشم.

گردآوری اطلاعات (شواهد شماره یک)

الف) مشاهده: اوایل سال تحصیلی جدید بود که متوجه شدم مهدی زیاد و بی‌دلیل غیبت می‌کند و با در نظر گرفتن وضعیت دانشآموز و دقت در کارهایش به این نتیجه رسیدم که دقیقاً غیبت مهدی موقوعی است که تکلیفش را انجام نداده و پس از تماس با والدینش متوجه شدم که بی‌دلیل پس از بیدار شدن برای آمدن به مدرسه بدون هیچ گونه کسانی بهانه می‌آورد. وقتی وضعیت او را در سال پنجم دبستان بررسی کردم و با دانشآموزان صحبت کردم، متوجه شدم که مهدی متأسفانه در سال

قبل نیز همین روال را در پیش داشته است. به همین دلیل از والدین او خواستم تا به دبستان مراجعه کنند.

ب) تشکیل جلسه با والدین دانشآموز: در ملاقاتی که با مادر مهدی داشتم دریافتم که مهدی در منزل به تذکرات والدین جهت انجام تکلیف توجهی ندارد. و برای انجام ندادن تکلیفش بهانه می‌آورد. والدین او نیز بیش از حد اصرار می‌کنند، اما مهدی همچنان بی توجه است.

ج) تشکیل جلسه با همکاران: در جلسه‌ای که در دفتر مدرسه با حضور آموزگاران محترم و مدیر ارجمند دبستان داشتم از آن‌ها نیز خواستم اگر در این زمینه تجربه‌ای دارند در اختیارم قرار دهند که همکاران چندین نظر ارائه کردن؛ مثلاً گفتند ممکن است از نظر هوش نسبت به دیگران عقب‌تر باشد. به گفته مدیر مدرسه در سال گذشته نیز با مهدی همین مشکل را در پایه پنجم داشته‌اند که به دلیل عدم دسترسی به آموزگار سال قبل توانستم متوجه شوم که ایشان چه راهکارهایی برای حل این مشکل به کار برده‌اند.

۵) مطالعه: برای دسترسی به اطلاعات بیشتر به جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی پرداختم و به این نتیجه رسیدم که ممکن است ایرادات مهدی جهت عدم انجام تکلیف به دلایل زیر باشد:

- عدم داشتن فضای مناسب جهت انجام تکلیف
- عدم همکاری والدین با دانشآموز
- نداشتن برنامه مناسب
- مشاجره والدین با دانشآموز
- سخت‌گیری یا سهل‌گیری والدین
- لجاجت دانشآموز با خانواده
- تنبی دانشآموز

پس از بررسی‌های مختلف دریافتمن تنبی و لجباری مهدی می‌تواند علت اصلی بروز این مشکل باشد؛ زیرا به گفته مادر مهدی، او در منزل فوق العاده لجباری می‌کند و هر زمان که به او بابت انجام کاری تذکر می‌دهند از انجامش سر بازمی‌زند. هر زمان که والدین مهدی او را با زور و اجبار به مدرسه می‌آورند و به کلاس می‌آمد، متوجه بی‌تابی او می‌شدم و زمانی که به بررسی علت ایجاد این مشکل پرداختم متوجه شدم علت بی‌علاقه‌گی مهدی جهت حضور در مدرسه نداشتن تکلیف محول شده در روز قبل است. گاهی نیز جهت توجیه انجام ندادن تکلیف به دروغگویی متسل می‌شد. در ابتدای

کار، همین امر و غایت‌های مداوم و بی‌دلیل باعث شد که مدیر مدرسه را بابت مشکل مهدی در جریان قرار دهم و با نشان دادن دفتر تکلیف مهدی به مدیر، ایشان متوجه شدند که صحبت‌های بندۀ در این رابطه قابل قبول است.

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها

مشکلات مهدی در انجام تکالیف عبارت بود از:

- تکالیف را به طور کامل انجام نمی‌داد.
- تکالیف را ناقص انجام می‌داد.
- تکالیفش را انجام نمی‌داد و به همین دلیل به مدرسه نمی‌آمد و غایت می‌کرد.
- تکالیف را انجام نمی‌داد و برای انجام ندادن بهانه می‌آورد.

با توجه به گفتگوهای متعدد با والدین و همکاران و مطالعات گوناگون در این زمینه متوجه شدم ریشه اصلی این مشکل از خانواده و رفقار آنها نشأت گرفته است، زیرا با رفتار نادرست خود زمینه‌ساز این عادت نادرست شده‌اند. و این مشکل اکنون به صورت عدم انجام تکلیف بروز کرده و در آینده به طور حتم این امکان وجود دارد که مهدی برای امور زندگی خود فردی شود که از عهده‌دار شدن هر گونه مسؤولیتی ترس دارد و دوری می‌کند و در انجام هیچ کاری پشتکار لازم را نخواهد داشت.

نظریه‌های پشتیبان

شیربگی و وکیلی (۱۳۹۲) در مطالعه‌ای به بررسی نگرش دانش‌آموزان به تکلیف درسی و ارتباط آن با راهبردهای مدیریت تکالیف پرداختند. نتایج نشان داد که بین متغیر نگرش به تکالیف درسی دانش‌آموزان با مؤلفه‌های راهبرد مدیریت تکالیف، همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد.

اپستین^۱ و نورهیس^۲ (۲۰۰۱) به بررسی نقش و دیدگاه معلمان و والدین در فرایند انجام تکالیف پرداخته‌اند. پژوهش کوپر، لیندسى^۳ و نی^۴ (۲۰۰۰) نشان داد که حمایت والدین از استقلال عمل

-
1. Epstein
  2. Van-Voorhis
  3. Lindsay
  4. Nye

دانش آموزان با پیشرفت تحصیلی و انجام کامل تکالیف درسی رابطه‌ای مثبت، و دخالت مستقیم والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی منفی دارد.

سیف (۱۳۹۱) در مورد اهمیت و نقش تکلیف در تحقق یادگیری معتقد است «بخشن عمدۀ یادگیری باید در کلاس انجام گیرد و فعالیت‌های خارج از مدرسه باید مکمل یادگیری و فعالیت‌های مدرسه باشد. در شرایطی، توضیحاتی که در کلاس داده می‌شود برای یادگیری بعضی از دانش آموزان کفايت می‌کند، اما برای بعضی دیگر ممکن است چنین نباشد و لذا به تمرین و مرور بیشتری نیاز داشته باشد؛ در این صورت می‌توان با تعیین تکالیفی مناسب با نیاز هر دانش آموز او را در این امر باری کرد».

کورنو (۲۰۰۰) در مطالعه‌ای به بررسی علل بی میلی فراغیران به انجام تکالیف پرداخت. فراغیران عمدتاً این سه مورد را ابراز داشتند: مزاحمت‌های درون خانه، عدم جذایت تکالیف و تماسای تلویزیون. آموزگاران نیز مهم‌ترین علل را به ترتیب عدم علاوه به درس و مدرسه، زیاد بودن تکالیف و عدم رسیدگی و کترول اولیاء ذکر کرده‌اند.

با توجه به تحقیقات و مطالعات گوناگون و کمک گرفتن از نظرات سایرین و اطلاعات جمع‌آوری شده اقدام به انتخاب راه حل‌هایی که قابل اجرا باشد، نمودم و در ضمن وظایف والدین و همکاران و دانش آموز را به طور واضح برای هر کدام توضیح دادم. راه حل مورد نظر به شرح زیر است:

- ارجاع مهدی به پزشک جهت بررسی بیماری یا کم خونی
- دادن تکالیف کمتر و بررسی در روز بعد با حضور دانش آموز و توسط معلم
- تشویق جزئی مهدی بعد از انجام تکالیف به طور کامل
- هم‌گروه کردن مهدی با دانش آموزانی که تکالیف‌شان را بسیار خوب انجام می‌دادند
- تشویق دانش آموزانی که تکالیف‌شان (منزل و کلاس) را به خوبی انجام می‌دادند و نصب تکالیف آنها با عنوان برتر در کلاس
- صحبت با والدین و تقاضای رعایت نکات زیر
  - پرهیز از دادن تذکر زیاد در منزل جهت انجام تکالیف
  - آزاد گذاشتن مهدی در انتخاب محل مورد نظر خود برای انجام تکلیف جهت کسب حس خوشاپندا و ایجاد احساس آرامش
  - رفع عوامل ناخوشاپندا در منزل و ایجاد جذایت تمايل به انجام تکلیف
  - داشتن صبر و حوصله والدین در زمان انجام تکلیف توسط مهدی

- عدم ایجاد و استگی به یکی از والدین یا بزرگترها در زمان انجام تکلیف
- عدم ایجاد اجبار و فشار جهت انجام تکلیف
- عدم شروع انجام تکالیف بلاfacسله بعد از مراجعت از دبستان
- بعد از انجام مطلوب تکالیف به مهدی اجازه داده شود تا با خیال راحت مدتی به امور مورد علاجه خود پردازد.

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن

مراحلی را که در نظر گرفته بودم در کلاس پیاده کردم و از والدین مهدی خواستم که در منزل جهت پیشرفت کار حتماً به مقررات پایند باشند. البته در آزمایش هایی که مهدی به پزشک ارجاع داده شد نیز خوشبختانه بیماری و کم خونی ثبت نشده بود.

گردآوری اطلاعات (شواهد شماره ۲)

بعد از اجرای مراحل انتخابی در مدرسه و منزل، به تدریج متوجه تغییراتی در مهدی شدم که بسیار امیدوار کننده بود. مهدی مانند گذشته هنگام بازدید تکالیف مضطرب و نگران نبود و تکالیفش را با علاقه انجام می داد و تعداد غیت های او در کلاس به حد فوق العاده پایینی رسیده بود. اکنون می دیدم که مهدی تبدیل به دانش آموزی خودجوش، فعال و مسؤولیت پذیر شده است؛ به طوری که در ایام تعطیلات نوروز تکالیفش (داستان نویسی و خلاصه نویسی) را به نحو بسیار مطلوب انجام داد و به عنوان یکی از دانش آموزان برتر (در انجام تکالیف) در مراسم صبحگاه مدرسه انتخاب و جایزه ای نیز از طرف مدیریت مدرسه به وی تقدیم شد.

ارزیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

با توجه به اقدامات انجام شده دریافتم که مشکل مهدی در عدم علاقه جهت انجام تکلیف به طور کامل رفع شده، طوری که هر روز با علاقه می خواست تا تکالیفش را چک کنم. اعتماد به نفس بالایی کسب کرده و شور و اشتیاقش نیز افزایش یافته بود. به طور کلی مهدی نسبت به ابتدای سال نه تنها در انجام تکالیف بلکه در فراغتی دروس نیز توانمندی لازم را کسب کرده و پیشرفت چشمگیری داشت. پس از موفقیت در اصلاح رفتار مهدی، مراحل کار را برای همکاران شرح داده و خواستم اگر با چنین مشکلی

برخوردنند از این روش بهره گیرند. مدیریت دبستان از پیشرفت مهدی اظهار رضایت داشت و والدین مهدی نیز از تعییر رفتار او خوشحال بودند.

تجدید و اصلاح و نوشن بحث و نتیجه گیری

در این دنیای پرهیاهو برای این که بتوانیم به کودکانمان راه درست را نشان دهیم و ارزش‌ها را به عنوان عادت‌هایی ماندگار در آن‌ها پرورش دهیم نیاز است والدین و مریان دست به دست هم داده و راهکارهایی مناسب را مدنظر قرار دهند.

در این پژوهش اقدام‌پژوه سعی می‌کرد با استفاده از راه حل‌هایی که با مطالعات مختلف و بررسی‌های متعدد به آنها دست یافت برای حل مشکل دانش‌آموزان در زمینه بی علاقگی به انجام تکالیف منزل گامی بردارد. در این راستا سعی می‌کرد به علایق دانش‌آموزان توجه کند، بهویژه به روش‌هایی که با ایجاد امنیت خاطر همراه بود؛ تا با ایجاد علاوه در دانش‌آموزان آنان را به فعالیت و اداشته و انجام تکلیف را برای شان، جذاب و شیرین کند. محقق سعی کرد مشکل دانش‌آموزی را که با آینده و پیشرفتش در کارهای بعدی کاملاً در ارتباط بود حل نماید و اضطراب و تنفس‌هایی را که به همین دلیل با آنها دست به گربیان بود رفع کند. نتیجی که پس از اجرای این طرح حاصل شد به شرح زیر است:

- مهدی تنبیلی را کنار گذاشت و با علاقه با انجام تکالیف پرداخت.
- مهدی توأم‌نده خود را در ک کرد.
- اعتماد به نفس بالایی به دست آورد.
- اضطراب او در اثر نداشتن تکلیف از بین رفت.
- غیت‌هایش در کلاس کاهش یافت.
- به عنوان دانش‌آموز برتر معرفی شد.
- والدین مهدی نیز از پیشرفت چشمگیرش خوشحال شدند.

آموزگاران و مسؤولان دبستان باید به رفتار دانش‌آموزان دقت کنند و در صورت بروز مشکل به تشخیص به موقع با راهکارهای مناسب به رفع آن پردازنند. در این قسمت چند پیشنهاد برای حل معضل تنبیلی دانش‌آموزان در انجام تکلیف ارائه می‌شود:

الف) به همکاران ارجمند پیشنهاد می‌شود:

- ابتدا با تشخیص به موقع و اقدام مناسب مشکلات دانشآموزان را رفع کنند تا این مشکلات باعث ایجاد لطمہ به درس و شخصیت دانش نشود.
- به دانشآموزانی که این مشکل را دارند بی توجه نباشید.
- در کلاس به آن‌ها مسؤولیت دهید.
- از تشویق به موقع استفاده کنید.
- زیادتر از توان از دانشآموز کاری را نخواهید.
- با صبر و شکیابی دانشآموز را همراهی کنید.
- هنگام دادن تذکر توجه داشته باشید سایر دانشآموزان متوجه تذکر شما به او نشوند (بهتر است در کلاس حضور نداشته باشند).

ب) به اولیای گرامی پیشنهاد می‌شود:

- باید توجه داشت دانشآموزانی را که در انجام تکالیف دچار تبلی می‌شوند و در موقع نوشتن دچار اضطراب می‌شوند، نباید به دست فراموشی سپرد. واکنش‌های نامناسب از طرف شما والدین محترم باعث تنفس از مدرسه و رفتار خداجتماعی می‌شود. والدین عزیز با صبر و حوصله و همکاری با دانشآموزان، می‌توانند از بروز بسیاری مشکلات جلوگیری کرده و شاهد پیشرفت نونهالان خود باشند.
- فرزندتان برای درست انجام دادن کارها باید مورد تحسین و تشویق قرار گیرد.
  - به فرزندتان احترام بگذارید.
  - از زمان‌هایی که فرزندتان آماده انجام تکلیف است استفاده مطلوب کنید (مثلاً به مهمانی نروید).
  - از راهکارهای مؤثر استفاده کنید.
  - با فرزندتان لஜازی نکنید.

منابع

- بازرگان، زهرا. (۱۳۹۶). «آیا انجام تکلیف شب به عملکرد درسی بهتر می‌انجامد؟». ماهنامه رشد آموزش ابتدا، ۱، ۹۵-۹۶.
- سیف، علی اکبر. (۱۳۹۱). روان‌شناسی پرورشی نوین-روان‌شناسی یادگیری و آموزش. تهران: نشر دوران: ویرایش هفتم.

شیربگی، ناصر و وکیلی، ناهید. (۱۳۹۲). «بررسی نگرش دانش آموزان به تکلیف درسی و ارتباط آن با راهبردهای مدیریت تکالیف». *مجله مطالعات آموزش و یادگیری*. دوره پنجم، شماره دوم، پاییز و زمستان ۱۳۹۲، ص ۸۷-۱۱۲ (مجله علوم اجتماعی و انسانی سابق).

قاسمی پویا، اقبال. (۱۳۸۹). راهنمای معلمان پژوهنده. چاپ پنجم. تهران: پژوهشکده تعلیم و تربیت.

Begley, S. (1998). Homework doesn't help. *Newsweek*, 131(13), 50-51.

Cooper, H., Lindsay, J. J., & Nye, B. (2000). Homework in the home, how students, family and parenting style differences related to the home-work process. *Contemporary Educational Psychology*, 25(4), 464-487.

Corno, L. (2000). Looking at homework differently. *The Elementary School Journal*, 100, 529-548.

Epstein, J. L., & Van-Voorhis, F. L. (2001). More than minutes: teachers' roles in designing homework. *Educational psychologist*, 36(3), 181-193.

Killoran, I. (2003). Why is your homework not done? How theories of development affect your approachin the classroom. *Journal of Instructional Psychology*, 30, 309-315.

Leone, C. M., & Richards, M. H. (1989). Classwork and homework in early adolescence the ecology of achievement. *Journal of Youth and Adolescence*, 18, 531-548.

Rosário, P., Núñez, J. C., Vallejo, G., Nunes, T., Cunha, J., Fuentes, S., & Valle, A. (2018). Homework purposes, homework behaviors, and academic achievement. Examining the mediating r.e.f stu ents' perceived homework quality. *Contemporary Educational Psychology*, 53, 168-180.

Xu, J., & Wu, H. (2013). Self-Regulation of homework behavior: Homework management at the secondary school level. *The Journal of Educational Research*, 106(1), 1-13.

How I could resolve Mahdi's lack of interest and attention to doing homework: action research

Maryam Shafiei Sarvestani¹, Habib Keshavarz²

Abstract

The present study was carried out to solve the problem of one of the sixth grade students of Shahid Yarahmadi primary school in the village of Niriz workshop. In this study, the lack of attention paid to homework, carelessness and lack of work in homework, lack of attention has been addressed. The goal was to direct the student to solve these problems and to create an interest in doing the assignment. The present study is a qualitative research and a type of action research. Data was collected through observation, interviewing parents, meeting with colleagues and searching the databases. As a result of data gathering, the cause of this was student laziness and laziness. Next, appropriate strategies during the academic year 97-96. The results showed that a student who had difficulty at school and homework at the beginning of the year, always justifying excuse, and in this context constantly got the rank of the need for work in the home office or the job catalog, received a It was a good rating before the Nowruz holiday, and after a holiday it was a very good ratin.

Keywords: Action research; Doing homework; pertinacity.

---

1. Assistant Professor, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shiraz University, Iran.
2. PhD student, Shiraz University, Iran, Corresponding Author, habib90um@yahoo.com.